

DEKRET

Rady Regencyjnej o tymczasowej organizacji
Władz Naczelnych w Królestwie Polskiem.

My, RADA REGENCYJNA KRÓLESTWA POLSKIEGO, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art. 1. Władze naczelne Królestwa Polskiego funkcjonować będą według poniżej wyłuszczonego przepisów.

Art. 2. Rada Regencyjna, jako władza zwierzchnia, wydawać będzie dekrety i reskrypty. Wszelkie ustawy wydawane będą według przepisów Ustawy o Radzie Stanu.

Art. 3. Dekrety, nie mając charakteru ustaw, normować będą stosunki w sposób ogólny.

Art. 4. Wszelkie zarządzenia Rady Regencyjnej, nie mające charakteru norm ogólnych, będą wydawane w formie reskryptów.

Art. 5. Zarówno dekrety, jak i reskrypty zaopatrzone być winny w podpisy Rady Regencyjnej i Prezydenta Ministrów i zaopatrzone w odciśnięcie pieczęci koronnej. Dekrety i reskrypty Rady Regencyjnej są ważne, skoro są zaopatrzone podpisami co najmniej dwóch członków Rady Regencyjnej.

Art. 6. Rada Regencyjna sprawuje rządy przez Prezydenta Ministrów, Radę Ministrów oraz poszczególnych Ministrów.

Art. 7. Prezydent Ministrów jest naczelnikiem rządu Państwa Polskiego i reprezentuje ten rząd na wewnątrz i na zewnątrz; kontrasygnuje wszelkie dekrety i reskrypty Rady Regencyjnej, ogłasza je i czuwa nad ich wykonaniem; przechowuje pieczęć koronną; zwołuje posiedzenia Rady Ministrów i na nich przewodniczy, kieruje jej pracami i czuwa nad wykonaniem jej uchwał; czuwa nad działalnością poszczególnych Ministrów, przedstawia Radzie Regencyjnej kandydatów na Ministrów, składa Radzie Regencyjnej sprawozdania z działalności rządu; przedstawi Radzie Regencyjnej do zatwierdzenia przyjęty przez Radę Ministrów projekt ustawy o Radzie Stanu, a po zgromadzeniu się Rady Stanu przedstawi jej ogólne sprawozdanie z działalności rządu od czasu jego powstania.

Art. 8. Rada Regencyjna, na wniosek Prezydenta Ministrów, zamianuje z pośród Ministrów Wiceprezydenta Ministrów, który zastępować będzie Prezydenta we wszystkich jego czynnościach w razie, gdyby Prezydent z jakichkolwiek powodów czynnym być nie mógł.

Art. 9. Rada Ministrów jest naczelnym organem zbiorowym, stanowiącym Rząd Państwa Polskiego. Zwołuje ją Prezydent Ministrów bądź z własnej inicjatywy, bądź na żądanie poszczególnych Ministrów. Żądaniu zwołania Rady, zgłoszonemu przez trzech Ministrów, Prezydent Ministrów zadość uczyni.

Art. 10. Rada Ministrów składa się z Prezydenta oraz wszystkich Ministrów. W razie nieobecności Ministra, właściwy Podsekretarz Stanu, a jeżeli takiego w danym Ministerstwie niema, jeden z Naczelników Sekcji, przez Ministraznaczony, zastępuje go z głosem stanowczym tylko w sprawach dotyczących tegoż Ministerstwa. Minister lub jego zastępca może też powołać do udziału w posiedzeniu dla omówienia poszczególniej sprawy innych urzędników swego Ministerstwa. Urzednicy ci głosu stanowczego na posiedzeniu Rady Ministrów nie mają. Prezydent lub Rada Ministrów mogą zewezwać na posiedzenie osoby postronne, jeżeli uznają potrzebę złożenia przez nich wobec Rady wyjaśnień.

Art. 11. Na Radzie Ministrów przewodniczy Prezydent, a w jego zastępstwie Wiceprezydent Ministrów. Posiedzenie Rady jest prawomocne, gdy uczestniczy w niem większość Ministrów. Wszelkie kwestje decydowane będą prostą większością głosów obecnych; w razie równości zdań, głos przewodniczącego przeważa. Protokół prowadzi obecny na posiedzeniu Dyrektor Kancelarji Rady Ministrów lub też delegowany do tych funkcji przez Prezydenta Ministrów urzędnik.

Art. 12. Rada Ministrów rozpoznawać będzie opracowane przez Prezydenta lub poszczególnych Ministrów projekty ustaw, dekretów i reskryptów, które po przyjęciu przez Radę Ministrów będą przedkładane Radzie Regencyjnej.

Art. 13. Rada Ministrów uchwalać będzie rozporządzenia wykonawcze do dekretów Rady Regencyjnej, a także regulaminy tak samej Rady Ministrów, jak i poszczególnych Ministerstw.

Art. 14. Budżet Państwa przed przedstawieniem go Radzie Regencyjnej i Radzie Stanu, gdy ta powołana zostanie, uchwalony będzie przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Skarbu.

Art. 15. Sposób przejmowania władzy przez dane Ministerstwo, organizacja i zakres kompetencji tegoż Ministerstwa ulegają zatwierdzeniu Rady Ministrów na wniosek odnośnego Ministra.

Art. 16. Rada Ministrów ustala program rządowy oraz ogólne zasady polityki rządowej.

Art. 17. Rada Ministrów rozpoznaje sprawozdania poszczególnych Ministrów i uzgadnia ich działalność.

Art. 18. Wszelkie sprawy, wychodzące poza zakres kompetencji poszczególnych Ministrów, lub też dotyczące kilku Ministerstw, rozstrzygane będą przez Radę Ministrów.

Art. 19. Poszczególni Ministrowie w przekazanych im zakresach służby publicznej stanowią naczelną władzę rządzącą. Oprócz działalności ściśle rządzącej oraz opracowywania projektów ustawodawczych, Ministrowie opracowują też organizację władz w swoim zakresie i sposób jej przejmowania od rządów okupacyjnych. W razie jeżeli Minister z jakichkolwiek bądź powodów czynnym być nie może, zastępuje go we wszystkich jego funkcjach Podsekretarz Stanu, w Ministerstwach zaś, w których takiego urzędu nie będzie, jeden z Naczelników Sekcji przez Ministra do tego naznaczony.

Art. 20. Przy Prezydencie Ministrów funkcjonować będzie Departament Spraw Politycznych, który załatwia wszelkie sprawy ogólnopolityczne, Komisja Wojskowa do czasu ostatecznego zorganizowania Wydziału Wojskowego oraz Komisja Urzędnicza Państwa Polskiego.

Art. 21. Pod zwierzchnictwem Prezydenta Ministrów wydawana będzie gazeta rządowa. Minister Sprawiedliwości wydawać będzie dziennik praw. Ustawy zatwierdzone przez Radę Regencyjną i Dekrety Rady Regencyjnej będą obowiązujące z chwilą ogłoszenia ich w dzienniku praw, o ile w samym dekrete inna data nie będzie przewidziana.

Reskrypty oraz postanowienia Rady Ministrów i Prezydenta Ministrów ogłaszane będą w gazecie rządowej i stają się obowiązującymi od chwili ogłoszenia lub daty w postanowieniu wskazanej.

Art. 22. Poszczególni Ministrowie mogą wydawać dzienniki urzędowe celem ogłaszania w nich wewnętrznych zarządzeń swoich, dotyczących danego Ministerstwa, oraz przedrukowywania dekretów, reskryptów i postanowień do danego Ministerstwa się odnoszących. Art. 32 „Przepisów Tymczasowych o Urzędzeniu Sądownictwa w Królestwie Polskiem“, o ile dotyczy mocy obowiązującej ustaw, zachowuje ważność tylko w zastosowaniu do wewnętrznych zarządzeń Ministra i obwieszczeń publicznych.

Art. 23. Do Ministra Sprawiedliwości należą wszelkie sprawy, dotyczące zarządu wymiaru sprawiedliwości i z tym zarządem związane, a w tej liczbie przygotowanie objęcia, a następnie kierownictwo więzieniami.

Art. 24. Do Ministra Spraw Wewnętrznych należą przygotowanie, a następnie objęcie i prowadzenie wszelkich spraw, wchodzących w zakres ogólnego zarządu krajowego i dozoru nad samorządem miejscowym, policji wszelkiego rodzaju, służby zdrowia, budownictwa i odbudowy kraju, koncesjonowanie i zarząd sił wodnych, zawiadywanie dróg lądowych, poczt, telegrafów i telefonów, oraz wszelkich wogóle środków komunikacji, niepozostających pod zarządem wojskowym, albo Ministra Przemysłu i Handlu, sprawy naturalizacji państwowej, statystyki ogólnej, zarządu ubezpieczeń

państwowych, nadzór nad prasą, wreszcie sprawy natury wewnętrznej, dla innych Ministerstw niezastrzeżone.

Art. 25. Do Ministra Skarbu należy przygotowanie, a następnie objęcie i zarząd wszelkich spraw wchodzących w zakres skarbowości państwowej oraz polityki finansowej państwa, podatków, ceł, spraw budżetowych, kredytowych, monetarnych i emisyjnych, nadzoru nad zakładami kredytowymi i asekuracyjnymi oraz wszelkiego rodzaju stowarzyszeniami kredytowymi.

Art. 26. Do Ministra Oświaty i Wyznań należy zarząd szkolnictwa wszelkich stopni i typów, opieka nad nauką, literaturą i sztuką, nad archiwami, bibliotekami publicznymi, czytelniami, muzeami i teatrami oraz wykonywanie wszelkich praw i opieki Państwa w sprawach wyznaniowych.

Art. 27. Do Ministra Rolnictwa i Dóbr Koronnych należą sprawy rolnictwa, leśnictwa, spółek rolniczych, zarówno wytwórczych, jak i handlowych oraz zarząd wszelkiego rodzaju dóbr państwowych, lub znajdujących się pod administracją rządową.

Art. 28. Do Ministra Przemysłu i Handlu należy organizacja przemysłu, nadzór nad wykonaniem ustaw przemysłowych i handlowych i ochrona handlu; sprawy górnictwa; miary i wagi; sprawy przemysłowych i handlowych towarzystw akcyjnych, spółek i stowarzyszeń; zarząd kolei i dróg wodnych, niepozostających pod zarządem wojskowym.

Art. 29. Do Ministra Opieki Społecznej i Ochrony Pracy należą sprawy dobroczynności publicznej, opieki państwowej nad ofiarami wojny, sprawy stosunków robotniczych, opieki nad emigracją robotniczą, sprawy inspekcji fabrycznej oraz przygotowanie prawodawstwa ochrony pracy i ubezpieczeń społecznych.

Art. 30. Do Ministra Aprowizacji należy sprawa zaopatrzenia ludności w artykuły żywnościowe oraz przedmioty pierwszej potrzeby.

Art. 31. Rada Regencyjna mianuje wyższych urzędników, a mianowicie: Ministrów, Podsekretarzy Stanu, Naczelników Sekcji w Ministerstwach, a także Dyrektora Departamentu Spraw Politycznych, Prezesa Komisji Wojskowej, Prezesa Komisji Urzędniczej, Dyrektora Kancelarii Rady Ministrów, oraz Redaktorów dziennika praw i gazety rządowej. Mianowania Podsekretarzy Stanu i Naczelników Sekcji mają miejsce na wniosek właściwego Ministra, uchwalony na Radzie Ministrów i przedstawiony Radzie Regencyjnej przez Prezydenta Ministrów, pozostałe mianowania — na wniosek Prezydenta Ministrów.

Art. 32. Mianowanie pozostałych urzędników Ministerstwa należy do właściwych Ministrów.

Art. 33. W zakresie sądownictwa Rada Regencyjna mianuje urzędników, wymienionych w art. 20 „Przepisów Tymczasowych o urządzeniu sądownictwa“, z wyjątkiem sędziów śledczych i sędziów pokoju, których mianowanie należy do Ministra Sprawiedliwości.

Art. 34. W zakresie szkolnictwa Rada Regencyjna mianuje Wizytatora Naczelnego, Inspektorów Szkolnych, Dyrektorów średnich szkół rządowych oraz zatwierdza wybór Rektorów Uniwersytetu i Politechniki i profesorów tychże. Mianowanie pozostałych urzędników zarządu szkolnego należy do Ministra Oświaty i Wyznań.

Art. 35. Z chwilą przekazania danego działu służby publicznej w zawiadywanie władz polskich, wydany zostanie dekret Rady Regencyjnej, określający tryb mianowania właściwych urzędników.

Art. 36. Mianowanie przez Radę Regencyjną wyznaczonem jest na daną kategorię urzędu, wskazanie zaś miejsca urzędowania oraz przeniesienie w tej samej kategorii należy do właściwego Ministra. Zwolnienie urzędnika z urzędu bez prośby z jego strony należy do władzy, która go mianuje. Zwolnienie na skutek podania — do właściwego Ministra.

Art. 37. O ile w niniejszym dekrete inaczej nie przepisano, atrybucje administracyjne Wydziału Wykonawczego byłej Tymczasowej Rady Stanu oraz Komisji Przejściowej przechodzą na rzecz Rady Ministrów; atrybucje Marszałka Koronnego i Przewodniczącego Komisji Przejściowej — na Prezydenta Ministrów; atrybucje Dyrektorów Departamentów — na Ministrów, Wicedyrektorów — na Podsekretarzy Stanu, rad Departamentowych — na Rady Ministerstw. Dzienniki urzędowe Departamentów otrzymują nazwę dzienników urzędowych właściwych Ministerstw.

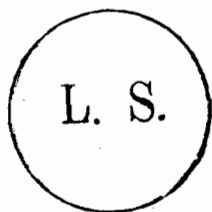
Art. 38. Z chwilą wejścia w życie niniejszego dekretu, Ministrowie obejmują poszczególne departamenty, przekształcając je na Ministerstwa, z wyjątkiem Departamentu Spraw Politycznych i Komisji Wojskowej. Minister Sprawiedliwości obejmuje w swe zawiadywanie Departament Sprawiedliwości, Minister Spraw Wewnętrznych — Departament Spraw Wewnętrznych, Minister Skarbu — Departament Skarbu, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — Departament Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Minister Opieki Społecznej i Ochrony Pracy — Departament Pracy, Ministrowie: Rolnictwa i Dóbr Koronnych, Przemysłu i Handlu oraz Apropowizacji obejmują Departament Gospodarstwa Społecznego, którego agendy dzielą pomiędzy siebie, stosownie do art 27, 28 i 30 niniejszego dekretu.

Art. 39. Wszyscy urzędnicy Departamentów stają się z mocy niniejszego dekretu, tymczasowo na podstawie obecnych warunków, urzędnikami odnośnych Ministerstw, w których zajmują stanowiska poprzednio zajmowane w Departamentach. Urzędnicy Sekretarjatu i Kancelarji byłej Tymczasowej Rady Stanu stają się urzędnikami Kancelarji Rady Ministrów.

Art. 40. Urzędy państwowe noszą tytuł królewsko-polskich i działają w imieniu Korony Polskiej.

Art. 41. Postanowienia powyższe, o ile dotyczą wykonywania władzy w dziedzinach nieprzekazanych dotychczas Państwu Polskiemu, wchodzą w życie w miarę objęcia przez władze polskie odpowiednich gałęzi administracji.

Dan w Warszawie, dnia 3 stycznia 1918 r.

† *Aleksander Kakowski Arcybiskup*
Zdzisław Lubomirski
Józef Ostrowski

Prezydent Ministrów:

Jan Kucharzewski